

قانون اراضی بایر

مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام اسلامی (تاریخ تصویب 1367/6/15)

«مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام اسلامی در خصوص حل مشکل اراضی بایر» در جلسه مورخ 67/5/25 به تصویب رسید و طی نامه شماره 137/ق مورخ 67/6/31 از سوی مجلس شورای اسلامی جهت اجرا به دولت ابلاغ گردید:

موضوع «حل مشکل اراضی بایر» در جلسه مورخ 67/5/25 مجمع با حضور کارشناسان مربوطه مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در این زمینه ماده واحده ذیل با تبصره های مربوطه به تصویب رسید:

ماده واحده: کلیه اراضی بایر در سراسر کشور در صورت اعراض صاحبان آنها و بلاعوض در اختیار دولت قرار می گیرد و در صورت عدم اعراض، مالکین اراضی بایر به دلیل ضرورت ملزم به کشت بر اساس ضوابط کشاورزی یا فروش یا اجاره یا مزارعه زمین بایر خود هستند. چنانچه از تاریخ ابلاغ ظرف مدت یکسال اقدام به یکی از موارد فوق نمایند وزارت کشاورزی راساً و یا توسط هیأت هفت نفره واگذاری زمین، از طرف مالک برای کشاورزی و دامداری به قیمت عادلانه زمان تصویب این قانون (67/5/25) خواهد فروخت.

تذکر: اراضی بایر شامل اراضی ای است که بیش از 5 سال بدون عذر موجه بلاکشت مانده یا بماند. تبصره 1- مهلت عنوان شده، چنانچه عذر مالک در زیر کشت قرار دادن اراضی موجه باشد، مدت یکسال تمدید خواهد شد.

تبصره 2- پرداخت بهای عادلانه در هر مورد پس از کسر بدهیهای قانونی و شرعی مالک انجام خواهد گرفت.

تبصره 3- آیین نامه ماده واحده ظرف مدت دو ماه تهیه و به تصویب دولت خواهد رسید.

تبصره 4- در مواردی که مشروعیت مالکیت اراضی بایر از طرف وزارت کشاورزی یا زارعین محلی یا دادسرای انقلاب و دادگاه اصل 49 محل اعتراض باشد دادگاه اصل 49 مکلف است ظرف حداکثر یکسال نسبت به اعتراض رسیدگی و تعیین تکلیف نماید و چنانچه در این مدت این اراضی به فروش رسید و یا به صورت اجاره و یا مزارعه واگذار گردید، وجوه مربوطه در حسابی که وزارت دارایی تعیین می کند نگهداری خواهد شد تا پس از تعیین تکلیف در دادگاه طبق مقررات قانون نحوه اجرای اصل 49 قانون اساسی اقدام شود.

اصلاحیه قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر

اصلاحیه قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفت و آیین نامه آن نیز در جلسه 67/6/15 مجمع تشخیص مصلحت نظام اسلامی تصویب و طی نامه 2160-22 مورخ 67/10/27 ریاست جمهوری واصل شده جهت اجراء ابلاغ شد.

موضوع «اصلاح قانون واگذاری زمین های بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است مصوب 65/8/8 مجلس و آیین نامه آن» در جلسه مورخ 67/6/15 مجمع تشخیص مصلحت نظام اسلامی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در این زمینه مواد زیر به تصویب رسید:

ماده 1: تبصره های ذیل به عنوان تبصره 3 ماده 4 و تبصره ماده 5 به آیین نامه قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است مصوب 65/8/8 مجلس، اضافه می گردد:

تبصره 3 ماده 4- چنانچه در اجرای قانون مزبور از جهت تعیین مشخصات ملک و تشخیص حدود ثبتی و یا سایر جهات، هیأت ها با مشکل مواجه گردند که حل آن به فوریت مقدور نباشد مراتب را برای تنظیم سند به دفترخانه اعلام می نمایند و دفاتر اسناد رسمی موظفند پس از استعلامات لازم با ذکر موارد اشکال، سند بیع شرط را تنظیم نمایند و در مواردی که حضور مالک در دفترخانه ممکن نباشد نماینده هیأت هفت نفره واگذاری زمین به قائم مقامی مالک و در موارد اختلافی به قائم مقامی مالک واقعی و لو معین نباشد، سند بیع شرط تنظیمی را امضا خواهد کرد.

تبصره ماده 5- اعلام و معرفی کشاورزان واجد شرایط مذکور در قانون از طرف هیأت ها به دفاتر اسناد رسمی به منزله اجرای قانون در مهلت مقرر تلقی می گردد.

ماده 2: تبصره های ذیل به عنوان تبصره 10 و 11 و 12 و 13 به قانون واگذاری زمین های بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است مصوب 65/8/8 مجلس، اضافه می گردد:

تبصره 10- واگذاری اراضی کشت موقت به کشاورزان بر اساس میزان تصرف آنها انجام می گیرد و در مواردی که زمینی به صورت جمعی تصرف شده و کشت می شود و ملاک و مرجع روشنی برای تقسیم وجود ندارد، در صورت تقسیم با سهام مساوی تقسیم خواهد شد.

تبصره 11- بهای اراضی کشت موقت بر اساس قیمت منطقه ای (ارزش معاملاتی) زمان اجرای قانون تعیین می گردد.

تبصره 12- به منظور حفظ یکپارچگی اراضی بزرگ کشت موقت (حدود صد هکتار و بالاتر) و جلوگیری از قطعه قطعه شدن آنها، متصرفین این اراضی با حفظ مالکیت هر کدام موظفند در قالب تعاونیهای تولیدی مشاع اراضی را مورد بهره برداری قرار دهند.

تبصره 13- مهلت اجرای قانون واگذاری زمین های بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است تا پنج سال از تاریخ تصویب در مجلس تمدید می گردد.